

H 00071/16/04

Lausunto lakivaliokunnalle HE 26/2016 vp

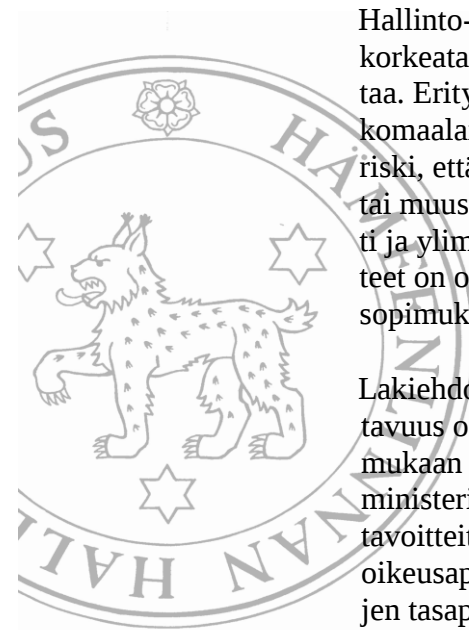
Pyydettyä lausuntona hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä toteamme kunnioittavasti seuraavaa:

Hallinto-oikeuksien toiminnan kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että laadultaan korkeatasoisia oikeusapupalveluita on saatavissa riittävän lähellä asiakaskuntaa. Erityisen tärkeää tämä on nykytilanteessa, jossa mm. turvapaikka- ja ulkomaalaisasiat ovat lisääntymässä räjähdysmäisesti. Tässä yhteydessä on suuri riski, että avustajaksi hakeutuu henkilöitä, jotka eivät ammattitaitonsa puolesta tai muusta syystä ole kykeneviä hoitamaan päämiehensä asioita asianmukaisesti ja ylimääräisiä kustannuksia valtiolle tuottamatta. Nämä tulevaisuuden haasteet on otettava huomioon myös tehtäessä lakiehdotuksen 4 §:ssä tarkoitettuja sopimuksia oikeusapupalveluiden tuottamisesta.

Lakiehdotuksessa oikeusapu- ja edunvalvontapalvelujen maantieteellinen saatavuus on nähdäksemme riittävästi taattu, koska palveluja ei ole ehdotuksen mukaan tarkoitus supistaa. Toimipaikoista on tarkoitus säätää erikseen oikeusministeriön asetuksella. Asetus noudattanee nyt puheena olevan lakiehdotuksen tavoitteita palveluiden säilymisestä. Edelleen hallinnollinen järjestäytyminen oikeusapu- ja edunvalvontapiireihin tukee oikeusapu- ja edunvalvontapalvelujen tasapuolista tarjontaa.

Niin ikään myönteisenä on merkille pantava hallinnollisten tehtävien keskittäminen, jolloin henkilöstöresurssit saadaan mahdollisimman hyvin ydintoimintoja eli oikeusapua ja edunvalvontaa palveleviksi. Samoin lakiehdotuksen 11 §:n 3 momentin esteellisyyttä koskeva säännös edesauttaa oikeusapupalveluiden saatavuutta.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtajan kelpoisuusehdoksi (lakiehdotuksen 2 §) on ehdotettu soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa. Tältä osin tulee nähdäksemme vielä arvioida, olisiko johtajalta edellytettävä oikeustieteellistä tutkintoa. Vaikka tehtävä onkin puhtaasti johtamisvirka, lienee johdettavien

toimistojen asiasubstanssin hyvä tuntemus tehtävässä tärkeällä sijalla.

Lakiehdotuksen 13 §:ssä on ehdotettu valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen muutettavaksi luvanvaraiseksi. Tämä noudattaa vallalla olevaa pyrkimystä laajentaa valitusten luvanvaraisuutta eikä siihen ole huomauttamista.

Hämeenlinnassa, maaliskuun 30. päivänä 2016

Ann-Mari Pitkäranta, ylituomari

Elina Kurronen, hallintopäällikkö